

2E BESTUURS RAPPORTAGE 2024

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	4
PROGRAMMA 1: FYSIEKE LEEFOMGEVING	9
Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling.....	9
Thema II: Openbare ruimte.....	11
PROGRAMMA 2: ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING	21
Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid	21
Thema II: Recreatie en toerisme.....	23
PROGRAMMA 3: SOCIALE LEEFOMGEVING	25
Thema I: Inkomen	25
Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie	27
Thema III: Sociaal domein - WMO	28
Thema IV: Sociaal domein - Jeugd	33
Thema V: Onderwijs en ontwikkeling.....	34
Thema VI: Sport.....	37
Thema VII: Cultuur	37
Thema VIII: Welzijn.....	39
PROGRAMMA 4: BURGER EN BESTUUR	47
Thema I: Dienstverlening (extern).....	47
Thema II: Burger en samenwerking	48
Thema III: Veiligheid samenleving	50
PROGRAMMA 5: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	53
PROGRAMMA 6: BEDRIJFSVOERING	56
Thema V: Bedrijfsvoering algemeen.....	56
VOORTGANG RISICO'S	60
BIJLAGEN	62

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage van 2024 die is opgezet als een afwijkingenrapportage met peildatum 1 september 2024. In het najaar van 2023 is de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 opgesteld die u in november 2023 heeft vastgesteld.

Via deze bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van doelstellingen uit de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 en licht het college de afwijkingen nader toe.

In de programma's zijn de doelstellingen, inspanningen en acties van de gemeente opgenomen en middels een stoplichtmodel rapporteert het college over beleid. De drie kleuren voor de realisatie van beleid op inhoud en planning betekenen het volgende:

- Groen: doel is gerealiseerd of verloopt conform prognose begroting;
- Oranje: realisatie doel conform prognose begroting is onzeker en/of bijsturing beleid is gewenst;
- Rood: realisatie doel verloopt niet conform prognose begroting.

De 'groene' doelen worden nog wel opgenomen in de bestuursrapportages, maar verder niet toegelicht. Dit verloopt immers conform prognose begroting. Alleen de oranje en rode doelen worden toegelicht.

De bestuursrapportage geeft per programma ook inzicht in de (verwachte) financiële mee- en tegenvallers. Deze financiële afwijkingen zijn per programma in een tabel opgenomen. In de rapportage hebben wij in principe alleen de financiële afwijkingen van € 25.000 en hoger opgenomen. Voor de toelichtingen op de afwijkingen verwijzen we u graag naar de toelichtingen zoals die zijn opgenomen bij de diverse programma's.

Daarnaast worden u in deze bestuursrapportage de afwijkingen van de risico's voorgelegd. En in de bijlage vindt u een overzicht over de voortgang van de bevindingen van de accountant. De accountant heeft de uitkomsten van de controle weergegeven in een rapport met bevindingen en aanbevelingen. In de auditcommissie worden de belangrijkste bevindingen toegelicht door de accountant en de ambtelijke organisatie. Bij de tweede bestuursrapportage wordt jaarlijkse de opvolging van de adviezen weergegeven. Met de auditcommissie is afgestemd om de opvolging adviezen accountant niet meer als openbare bijlage bij de tweede bestuursrapportage op te nemen. Om de leesbaarheid van de rapportage te vergroten kunt u de lijst van afkortingen raadplegen. De meest voorkomende afkortingen binnen de Planning & Control documenten zijn hier opgenomen.

Investeringskredieten

IKC Het Meesterwerk (Franse Gat) (€ 1.550.000)

Met betrekking tot dit IKC is sprake van substantiële meerkosten ten opzichte van het bestaande krediet. De voorbereidingen voor het IKC Franse Gat (officiële naam IKC Het Meesterwerk) zijn in 2020 gestart, toen is ook het investeringskrediet vrijgegeven. Ten gevolge van de sterke prijsstijgingen sinds 2020 en beperkte aanpassingen in het sobere en doelmatige ontwerp is het oorspronkelijke budget met € 1.550.000 overschreden. Het grootste deel hiervan betreft indexaties.

VSO De Blink (€ 45.000)

VSO De Blink kan tot medio 2025 blijven gehuisvest in de voormalige Van Stolbergschool aan De Sterke Arm. Daarna bieden wij De Blink huisvesting in twee dan leegstaande oude scholen in 't Franse Gat. U bent hierover door middel van RIB2024.54 over geïnformeerd. Beide gebouwen zullen geschikt gemaakt moeten worden voor adequate huisvesting van De

Blink. Om deze werkzaamheden voor te kunnen bereiden is een voorbereidingskrediet van circa € 45.000 noodzakelijk.

Saldo 2e bestuursrapportage 2024

Deze 2e bestuursrapportage 2024 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) resulteert in een negatief saldo van € 353.000 voor 2024. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken uit de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 2e bestuursrapportage 2024

Financieel vertrekpunt

Het financieel vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027, de 3e bestuursrapportage 2023, de 1e bestuursrapportage 2024, de effecten vanuit de Kadernota 2025-2028 en de structurele effecten vanuit de meicirculaire 2024. De incidentele effecten van de meicirculaire 2024 zijn conform besluitvorming verwerkt in deze bestuursrapportage. De structurele effecten, voor zover deze van invloed zijn op het financieel meerjarenperspectief, worden verwerkt in de Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

bedragen x € 1.000	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Saldi Programmabegroting 2024-2027	408	3.844	-8.584	-10.387
Amendementen Programmabegroting 2024-2027	-20	-20	-	-
Verrekening saldo Programmabegroting 2024-2027 met de algemene reserve	-388	-	-	-
Saldi septembercirculaire 2023	-	-103	-146	2.593
Saldi 3e bestuursrapportage 2023	-	-	-	-
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2024	0	3.721	-8.730	-7.794
Saldi 1e bestuursrapportage 2024	-5.305	-4.390	-4.629	-4.519
Verrekening saldo 1e bestuursrapportage 2024 met de algemene reserve	5.305	-	-	-
Effecten Kadernota 2025-2028	-	2.527	8.049	8.692
Amendementen Kadernota 2025-2028	-	50	-	-
Saldi Kadernota 2025-2028	-	-	-	-
Saldi meicirculaire 2024*	-	-3.537	915	537
Reservering loon- en prijsstijgingen	-	2.001	1.999	1.600
Saldo voor 2e bestuursrapportage 2024	0	372	-2.396	-1.484

*de effecten over 2024 zijn een onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2024

Financiële effecten 2e bestuursrapportage 2024

In onderstaand overzicht vindt u de totaalbedragen voor de jaren 2024 tot en met 2027 van de financiële effecten c.q. ontwikkelingen zoals ze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettaire neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen (die geen effect hebben op het begrotingssaldo, maar wel programma overschrijdend kunnen zijn) zijn opgenomen in bijlage 1;
- In het gepresenteerde financieel overzicht hieronder zijn structurele gevolgen van ontwikkelingen die zich in 2024 voordoen opgenomen. Het gaat concreet om ontwikkelingen die zich binnen het bestaande beleid voordoen. De structurele gevolgen worden opgenomen in de Programmabegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2024

Op basis van deze rapportage laat het begrotingsjaar 2024 een negatief saldo zien van € 353.000. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen onder andere hogere lasten onderhoudsbudget theater (€ 469.000 nadeel), verlaging opbrengst niet OZB niet-woningen (€ 300.000 nadeel), hogere baten vanuit de algemene uitkering (€ 1.109.000 voordeel), lagere investeringslasten (€ 991.000 voordeel) en hogere lasten voor jeugdzorg (€ 825.000 nadeel). Voorgesteld wordt om het nadeel van € 353.000 te onttrekken uit de algemene reserve.

Financiële effecten voor 2025-2027

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2025-2027. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's. Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen: € 309.000 nadelig in 2025, € 509.000 nadelig in 2026 en € 459.000 nadelig in 2027. Het financieel perspectief na deze bestuursrapportage laat een voordelig saldo zien van € 63.000 in 2025, een negatief saldo van € 2.905.000 in 2026 en een negatief saldo van € 1.943.000 in 2027.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten	2.330	809	1.009	959
Baten	986	500	500	500
A. Saldo van baten en lasten 2e bestuursrapportage 2024	-1.344	-309	-509	-459
Onttrekkingen	1.207	0	0	0
Stortingen	215	0	0	0
B. Mutaties reserves 2e bestuursrapportage 2024	991	0	0	0
Totaal 2e bestuursrapportage 2024 (A+B)	-353	-309	-509	-459

Financieel perspectief na verwerking 2e bestuursrapportage 2024

bedragen x € 1.000	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Saldo voor 2e bestuursrapportage 2024	0	372	-2.396	-1.484
Totaal 2e bestuursrapportage 2024	-353	-309	-509	-459
Financieel perspectief na 2e bestuursrapportage 2024	-353	63	-2.905	-1.943

Samenvatting financiële afwijkingen 2e bestuursrapportage 2024

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2024				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	0	0	99	99	0
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0
2.1A - Verkeer en vervoer	15	0	0	0	-15
2.1E - Verkeer en vervoer	3	0	0	0	-3
5.5B - Cultureel Erfgoed	0	0	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	0	-14	0	0	-14
8.1A - Ruimtelijke Ordening	13	0	0	0	-13
8.3B - Wonen en bouwen	0	0	0	0	0
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	31	-14	99	99	-45
2 Economie, Werk en Ontwikkeling					
3.1C - Economische ontwikkeling	100	0	0	0	-100
Totaal 2 Economie, Werk en Ontwikkeling	100	0	0	0	-100
3 Sociale Leefomgeving					
4.2A - Openbaar basisonderwijs	199	-53	0	0	-252
5.1A - Sportbeleid en activering	-39	0	0	0	39
5.2A - Sportaccommodaties	0	-39	0	0	-39
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	467	-196	0	0	-663
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-120	0	0	0	120
5.6B - Media	14	0	0	0	-14
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	0	-1	0	0	-1
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	45	0	0	0	-45
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	12	0	0	12
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	104	0	0	0	-104
6.72B - Jeugdhulp behandeling	153	0	0	0	-153
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	74	0	0	0	-74
6.73A - Pleegzorg	79	0	0	0	-79
6.73B - Gezinsgericht	41	0	0	0	-41
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	49	0	0	0	-49
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	184	0	0	0	-184
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	26	0	0	0	-26
6.74C - Gesloten plaatsing	7	0	0	0	-7
6.82A - Jeugdreclassering	57	0	0	0	-57
6.82B - Jeugdreclassering	7	0	0	0	-7
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	1.346	-277	0	0	-1.623
4 Burger en Bestuur					
0.2 - Burgerzaken	0	200	0	0	200
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0	0
Totaal 4 Burger en Bestuur	0	200	0	0	200
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	612	161	0	0	-451
0.62 - OZB niet-woningen	0	-300	0	0	-300
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	1.109	0	0	1.109
0.8 - Overige baten en lasten	-1.222	0	0	0	1.222

Programma	Raming 2024				
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-610	970	0	0	1.580
6 Bedrijfsvoering					
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	0	0	1.108	117	991
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	100	0	0	0	-100
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	15	0	0	0	-15
0.4L - Overhead (P&O)	40	0	0	0	-40
0.4N - Overhead (Vastgoed)	0	-10	0	0	-10
0.4Q - Overhead (Belastingen)	1.108	117	0	0	-991
9.901 - Algemeen Directie	200	0	0	0	-200
Totaal 6 Bedrijfsvoering	1.463	107	1.108	117	-365
Gerealiseerd resultaat	2.330	986	1.207	215	-353

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is nog geen rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2024
Stand per 1/1	33.225
Toevoegingen regulier	20
Onttrekkingen regulier	-16
Onttrekkingen/stortingen o.b.v. Programmabegroting 2024-2027	408
Amendement Programmabegroting 2023-2026	-21
Resultaat jaarrekening 2023	818
Resultaat 1e bestuursrapportage 2024	-5.305
Prognose stand algemene reserve per 02-09-2024	29.129

Programma 1: Fysieke leefomgeving

Thema I: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. In regionaal verband de versterking van de woonfunctie in Veenendaal vormgeven passend bij de behoefte van onze inwoners in een woon- en leefomgeving met voldoende kwaliteit en aandacht voor gezondheid, duurzaamheid en veiligheid.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Door ontwikkelen van de integrale strategische aanpak voor de fysieke leefomgeving door het verdiepen en updaten van de Omgevingsvisie 2030.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Op basis van de eerste stappen, gebrek aan capaciteit en aanhouden van het OPIM is geconcludeerd dat er eerder sprake is van het opstellen van een vernieuwde omgevingsvisie.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw procesvoorstel. Deze wordt zo snel mogelijk aangeboden aan de raad.

I.a.2. Het uitwerken van de ambities in de omgevingsvisie voor duurzame mobiliteit in een uitvoeringsprogramma 2024-2030. Hierbij zetten we in op de duurzame vormen van mobiliteit, wandelen, fietsen en openbaar vervoer.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Gezien de vernieuwing van de omgevingsvisie die nu speelt stellen wij voor het OPIM af te ronden in samenhang met deze vernieuwing.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De vaststelling van het omgevingsprogramma integrale mobiliteit stond in maart 2024 geagendeerd voor de raad. De raad heeft echter besloten het omgevingsprogramma niet te behandelen.

I.a.3. We stellen een structuurvisie voor de Spoorzone op. Deze visie vormt de basis voor de aanpak van de gebiedsontwikkeling en de kaders voor het deel Spoorzone in de vernieuwde omgevingsvisie

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Uitvoering geven aan de vraagstukken stikstofreductie en natuurherstel, in De (blauwe) hellen en samen met de regio voor het gebiedsproces Binnenveld.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Uitvoering te geven aan complexe (ruimtelijke) vraagstukken, zoals het stikstofdossier. De belangen van Veenendaal behartigen in de regio Foodvalley, bij de provincie Utrecht en landelijke overheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.b.2. Uitwerking van de volgende fase in het gebiedsproces Binnenveld, gericht op stikstofreductie en natuurherstel als basis voor de ambitie meer landschap, meer stad uit de Verstedelijkingsstrategie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De planning is op dit moment onbekend.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Gebiedsproces Binnenveld is eind vorig jaar on hold gezet. Op dit moment loopt er een verkenning naar hoe verder te gaan. Dit is een complex proces vanwege de grote hoeveelheid betrokken partijen, verschillende belangen en deels nog ontbrekende uitwerking van rijksdoelstellingen. De planning voor het vervolg is niet bekend.

I.b.3. Het creëren van een leefomgeving, samen met natuurontwikkeling en aandacht voor cultuurhistorie door het gebied van De Roode Haan en de omgeving te ontwikkelen als recreatief uitloopgebied voor gemeente Veenendaal

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het risico is dat stakeholders onvoldoende capaciteit hebben om goed aangehaakt te raken, waardoor niet tot een gedegen plan van aanpak gekomen kan worden. De stakeholders zijn essentieel, aangezien vrijwel al het grondgebied buiten gemeente Veenendaal gelegen is.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. We houden de benodigde monumentensubsidie in stand om een bijdrage te leveren aan het behoud en het onderhoud van het cultuurhistorisch erfgoed.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: Openbare ruimte

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal heeft een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving. De infrastructuur is van goede kwaliteit en de openbare ruimte biedt voldoende aantrekkelijke groene ruimte met plekken om te spelen, te sporten, te ontspannen en te ontmoeten.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. De openbare ruimte duurzaam en milieuvriendelijk onderhouden. In de winkelcentra en op de begraafplaats beheren wij de wegen en het groen op A-niveau in de rest van Veenendaal op B-niveau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door het zeer groeizame weer en de beperkte capaciteit is in het tweede kwartaal het onderhoudsniveau van het groen niet op peil door de grote hoeveelheid onkruid. De

verwachting is dat het onderhoudsniveau gemiddeld over het jaar genomen wel het A/B niveau haalt voor de gehele openbare ruimte.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.2. Met de bewoners inrichten van plekken in de stad waar we elkaar kunnen ontmoeten en veilig kunnen bewegen, spelen en sporten (BOSS). De plekken en de onderlinge verbindingen zijn groen, aantrekkelijk en klimaatbestendig ingericht.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.3. In 2024 stellen we met de bewoners van de Schepenbuurt een buurtvisiekaart op. De buurtvisiekaart geeft inzicht in het (gewenste) ruimtegebruik, voor wonen, mobiliteit, groen, klimaatadaptatie, BOSS en de warmte- en energie-infrastructuur

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b. Veenendaal heeft in 2050 een gezonde en groene klimaatbestendige leefomgeving met een robuust en gevarieerd aanbod van groen en water.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. We leggen de basis voor een integraal groenbeleid met een duidelijke visie op de hoofdgroenstructuur van Veenendaal. Daarom integreren en actualiseren wij ons bestaande, op delen versnipperde groenbeleid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Mede door de inzet van inhuur wordt er vanaf begin 2024 gewerkt aan de actualisatie van het integraal groenbeleid met een duidelijke visie op een toekomstbestendige hoofdgroenstructuur van Veenendaal.

Deze visie zal onderdeel uitmaken van de Omgevingsvisie, echter de actualisatie hiervan is on hold gezet.

Mede door gebrek aan capaciteit voor de Omgevingsvisie, is het onzeker wanneer de actualisatie van de Omgevingsvisie vastgesteld kan worden. Door de koppeling die het groenbeleid met de Omgevingsvisie heeft, is de planning van vaststelling van het groenbeleid ook onzeker.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.b.2 Met de klimaatstresstest in beeld gebrachte kwetsbaarheden voeren we met de relevant gebiedspartner en inwoners een risicodialoog en stellen klimaatstrategieën en de uitvoeringsagenda Klimaatbestendige leefomgeving Veenendaal op

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het voorgestelde model voor de klimaatstresstesten blijkt complexer dan vooraf ingeschat. Hierdoor loopt het proces vertraging op.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. In 2050 is Veenendaal volledig circulair ingericht waarbij gemeente, bedrijven, onderwijs en inwoners met elkaar samenwerken om de grondstoffenkringloop te sluiten, afval te minimaliseren, levensloop van producten zo lang mogelijk te laten zijn

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen de landelijke en lokale doelstellingen vertalen naar een op de uitvoering gerichte aanpak. Circulariteit te introduceren in de Veense samenleving en werkorganisatie

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.c.2. In 2030 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken. Nu gecombineerd met de thema's milieu, biodiversiteit en klimaatadaptatie actief inzetten op het circulair inkopen via het Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.d. Veenendaal wil zich inzetten voor het waardebehoud van grondstoffen en materialen door het vrijkomende 'huishoudelijke afval' op een doelmatige wijze in te zamelen en zo weer in te zetten als grondstof.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.d.1. Hiervoor tenminste gemiddeld 1 stap hoger op de R-ladder (met strategieën) van circulariteit te komen door het hergebruik van PMD te optimaliseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.d.2. Bewustwording circulair inzetten van grondstoffen bevorderen met inzet van BEST circulair 2024. Het geven van 'recyclelessen' op de basisscholen om de kennis over en de interesse voor techniek en recycling te ontwikkelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.d.3. Opheffen van de blinde vlekken in de dekking van de inzamelvoorzieningen voor papier en gf+e

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.e. Veenendaal is in 2050 een energieneutrale gemeente, die 100% hernieuwbare energie gebruikt en klimaatneutraal (CO₂-emissieloos) is.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.e.1. We stimuleren, ondersteunen en faciliteren inwoners bij het maken van de juiste keuzes om energie te besparen en de CO₂ uitstoot te beperken door inzicht te geven in mogelijkheden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.2. We geven uitvoering aan de Lokale Aanpak van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) waarmee we tot 2026 ruim 500 van de slechtst geïsoleerde woningen helpen isoleren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.3. De Rijksmiddelen voor bestrijding energiearmoede zetten we in door bewoners die (naar verwachting) moeite hebben om hun energierekening te betalen, de mogelijkheid te bieden om snel energie te besparen

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.4. Voor Dragonder-oost stellen we een Buurtuitvoeringsplan vast en starten de uitvoeringsfase om de buurt aardgasvrij te maken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.5. In Dragonder-zuid en omgeving gaan we met inwoners aan de slag om een Buurtuitvoeringsplan op te stellen voor een aardgasvrije buurt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.6. Voor Factorij en de Vendel stellen we een Buurtuitvoeringsplan vast en starten de uitvoeringsfase om het bedrijventerrein aardgasvrij te maken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.e.7. In de regio Foodvalley zetten we ons in om met de stakeholders in Veenendaal de RES 1.0 door te ontwikkelen naar de RES 2.0.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.f. De negatieve gevolgen van netcongestie te beperken door samen met de bedrijven te zoeken naar alle mogelijk oplossingen om de negatieve effecten van de congestie te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.f.1. Samen met bedrijven, de netbeheerder en andere stakeholders werken aan slimme oplossingen voor netcongestie. We krijgen grip op de problematiek, communiceren daarover en sturen beleid en projecten bij waar mogelijk.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Als gemeente hebben we beperkt invloed op het probleem van netcongestie. In verschillende projecten, zoals op Nijverkamp, werken we aan slimme oplossingen om meer ruimte binnen de bestaande netcapaciteit te creëren. Het probleem bij de netbeheerders wordt echter steeds groter en heeft dus ook een steeds grotere impact. Onze werkgroep netcongestie monitort, informeert en werkt aan slimme oplossingen waar dat kan. Via onze eigen kanalen en via de regio zorgen we dat onze belangen bij de relevante partijen (o.a. netbeheerder, provincie) onder de aandacht worden gebracht.

II.f.2. Op bedrijventerrein Nijverkamp werken we samen met de provincie, Stedin en bedrijfsleven aan een proeftuin voor slimme, collectieve oplossingen voor netcongestie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.f.3. Op bedrijventerrein Factorij en de Vendel ondersteunen we de in 2023 opgerichte energiecoöperatie om te komen tot een Smart Energy Hub op het terrein.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.f.4. Het inrichten van netbeheer ten behoeve van de energievoorziening in Veenendaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.g. Veenendaal wil een duurzame gemeente zijn, streeft naar doeltreffend gebruik van hernieuwbare grondstoffen en energie en geeft hier onder andere invulling aan door bestaande en toekomstige gebouwen te verduurzamen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.g.1. We stellen routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed op met geactualiseerde strategische kaders voor het gemeentelijk vastgoed en het accommodatiebeleid

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.g.2. Voor het zwembad/sporthal De Vallei, sporthal West, gemeentehuis en 't Speel-Kwartier bereiden we de uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen voor.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.g.3. We voeren overeenkomstig het Integraal duurzaam vastgoedbeheerplan de overige onderhouds- en verbeteringswerkzaamheden alleen gecombineerd met de noodzakelijk verduurzamingsmaatregelen uit.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Financiële ontwikkelingen Fysieke leefomgeving
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
2.1A - Verkeer en vervoer	15	15	15	15
2.1E - Verkeer en vervoer	3	3	3	3
8.1A - Ruimtelijke Ordening	13	0	0	0
Totaal Lasten	31	18	18	18
Baten				
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0
5.5B - Cultureel Erfgoed	0	0	0	0
6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie	-14	-14	-14	-14
8.3B - Wonen en bouwen	0	0	0	0
Totaal Baten	-14	-14	-14	-14
Saldo van baten en lasten	-45	-32	-32	-32
Onttrekkingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	99	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	99	0	0	0
Stortingen				
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	99	0	0	0
Totaal Stortingen	99	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal 2e bestuursrapportage	-45	-32	-32	-32

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

2.1 - Verkeer en vervoer (nadeel € 18.000)

Wegen straten pleinen (nadeel € 15.000)

Jaarlijks worden de belastingen en gemeentelijke heffingen doorbelast op de diverse exploitatiebudgetten. De ramingen hiervoor in de gemeentelijke exploitatie zijn structureel € 15.000 te laag begroot.

Vastgoed bewaakte fietsenstallingen (nadeel € 3.000)

Jaarlijks worden de belastingen en gemeentelijke heffingen doorbelast op de diverse exploitatiebudgetten. De ramingen hiervoor in de gemeentelijke exploitatie zijn structureel € 3.000 te laag begroot.

8.1A - Ruimtelijke ordening (nadeel € 13.000)

De kosten voor Planschade fluctueren omdat deze afhankelijk zijn van het aantal planschadeverzoeken dat wij ontvangen van inwoners van de gemeente Veenendaal. Omdat het van tevoren lastig is in te schatten is hiervoor geen budget opgenomen. De te verwachten kosten voor 2024 worden ingeschat op € 13.000. Omdat deze kosten samenhangen met het actualiseren van het bestemmingsplan Woongebieden, kunnen deze kosten niet op een derde worden verhaald.

Baten

6.1D - Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 14.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot.

Reservemutatie

Reserve Nieuw wonen en Risicoreserve bouwgrondexploitatie

De middelen in de reserve Nieuw Wonen (€ 98.623) zijn afkomstig vanuit de winstuitkering Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal Oost (OVO). Deze reserve hoeft niet meer apart in stand gehouden te worden en kan daarom gestort worden in de risicoreserve grondbedrijf.

Risico's / ontwikkelingen Fysieke leefomgeving

Toekomstvisie begraafplaats

Er is een toekomstvisie geschreven voor de begraafplaats. Hier is iemand voor ingehuurd. Dekking hiervoor komt uit het huidige budget van de begraafplaats. Op dit moment is nog onduidelijk of het budget toereikend is. In de derde bestuursrapportage hebben wij meer inzicht in de inkomsten en komen hierop terug.

Groot onderhoud wegen

De eerste helft van het jaar zijn er behoorlijk wat uren besteed aan de voorstellen van de heroverwegingen. Hierdoor zijn reguliere werkzaamheden namelijk het wegzetten van opdrachten blijven liggen. Nu wij hier een inhaalslag voor maken, merken we dat de beschikbaarheid van aannemers tot einde van het jaar beperkt is, met name voor asfaltwerkzaamheden. Tevens krijgen wij signalen dat door de grootschalige werkzaamheden van Rijkswaterstaat voor de weekenden en avonden er in 2024 en 2025 al geen aannemers en materieel meer beschikbaar zijn. Dit betekent dat waarschijnlijk niet al het (asfalt) werk voor de winterperiode afgerond kan worden en deze werkzaamheden doorschuiven naar de eerste helft van 2025. In de derde bestuursrapportage hebben wij meer inzicht in de financiële consequenties hiervan en komen wij hierop terug.

Aanleg zwevende fietspaden

Om de wortelopdruk in een aantal fietspaden duurzaam te verhelpen en de bomen te sparen, wordt op een aantal locaties in Veenendaal een 'zwevend' fietspad aangelegd. De levering van de betonplaten lukt echter niet meer dit jaar. De voorbereiding en aanbesteding wordt wel afgerond. Dit betekent dat deze specifieke werkzaamheden doorschuiven naar de eerste helft van 2025. In de derde bestuursrapportage hebben wij meer inzicht in de financiële consequenties hiervan en komen wij hierop terug.

Bouwleges

Naar verwachting worden de begrote bouwleges in 2024 gerealiseerd. De kosten voor 2024 zijn begroot op € 1.917.000 en per 1 juli 2024 bedragen de inkomsten € 1.385.000. Deze opbrengst is naar verhouding hoog. Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet met ingang van 1 januari 2024 zijn er eind 2023 veel aanvragen ingediend. In de eerste helft van 2024 zijn hier vergunningen voor verleend en de leges gefactureerd.

Energiekosten WKD Installatie

In 2024 zijn eindafrekeningen gefactureerd voor het energieverbruik van 2022 en 2023. In totaal betreft het een bedrag van circa € 90.000. Dit is beduidend hoger dan het bedrag wat tot nu toe gebruikelijk was (2020: € 7.000). Wij zijn in overleg over deze afrekeningen. In de derde bestuursrapportage informeren wij u verder over deze kosten.

Programma 2: Economie, Werk en Ontwikkeling

Thema I: Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te werken en ondernemen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. We stimuleren en faciliteren startende ondernemers door o.m. organiseren van een jaarlijks startersevent en het informeren en ondersteunen van starters bij vragen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. Behouden en uitbreiden werkgelegenheid voor Veenendaal.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We faciliteren en ondersteunen bestaande en nieuwe ondernemers door inzet van onze accountmanager, periodieke overleggen met het bedrijfsleven, zorgen voor een goede doorgeleiding en coördinatie van afhandeling van ondernemersvraagstukken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. Samen met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) intensiveren we de bedrijventerreinen waardoor er een hogere verdichtingsgraad ontstaat ofwel meer mensen kunnen werken op een m².

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en binnenstad worden aantrekkelijker gemaakt in 2024, gericht op een optimaal vestigings- en investeringsklimaat.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d. ICT Campus faciliteert regionale samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1. We geven uitvoering aan het programma ICT Campus, waarbij acquisitie van ICT-bedrijven in lijn is met toekomstgerichte nieuwe economie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.e. We willen uitbreiding van het aantal bedrijventerreinen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.e.1. In samenspraak met provincie Utrecht, regio Foodvalley en met de Groene Metropool onderzoeken we welke uitbreidingslocatie voor bedrijventerreinen mogelijk zijn.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.f. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.f.1. We geven uitvoering aan het programma Vitale Binnenstad met aandacht voor een divers pallet aan functies, toegankelijkheid, vergroening en verduurzaming, innovaties en versterking van de uitvoeringsstructuur.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.g. We realiseren in Foodvalley verband een volledig circulaire economie in 2050. 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (metalen, fossiel, mineralen) in 2030.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.g.1 We voeren het regionale plan van aanpak uit en richten ons daarbij op: - duurzamer gebruik van grondstoffen - meer concurrerend vermogen - regio foodvalley als innovatieve kennisregio voor circulaire economie

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal heeft een aantrekkelijke binnenstad waar bezoekers uit de regio en toeristen graag op bezoek komen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Via het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) zetten we (de binnenstad van) Veenendaal en de ons omringende regio op de kaart.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

*Financiële ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling
Bedragen x €1.000*

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
3.1C - Economische ontwikkeling	100	0	0	0
Totaal Lasten	100	0	0	0
Saldo van baten en lasten	-100	0	0	0
Totaal 2e bestuursrapportage	-100	0	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

3.1C - Economische ontwikkeling (nadeel € 100.000)

Bij de Kadernota 2025-2028 is een amendement aangenomen voor het beschikbaar stellen van de voorbereidingskosten (€ 100.000) voor de nieuwbouw van het theater.

Risico's / ontwikkelingen Economie, Werk en Ontwikkeling

Arbeidsmarktontwikkelingen

Uit de meest recente cijfers en informatie van het UWV blijkt dat de spanning op de arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Foodvalley nog steeds afneemt. In het eerste kwartaal van 2024 groeide het aantal openstaande vacatures in de regio met 2%. Tegelijk steeg het aantal mensen met een kortdurende werkloosheidsuitkering – een verstreken WW-duur van maximaal 6 maanden – sterker: met 16%. Hierdoor daalde de spanning op de arbeidsmarkt. Desondanks blijft de arbeidsmarkt zeer krap. Op elke kortdurende WW-ontvanger staan zes vacatures open. Voor veel werkgevers blijft het lastig om geschikt personeel te vinden. Voor werkzoekenden betekent een krappere arbeidsmarkt juist meer kansen op werk. Een goede aansluiting tussen vacatures en beschikbare kandidaten blijft daarom een continu aandachtspunt. Hierbij gaat het om de afstemming tussen de wensen en eisen van werkgevers en deze te matchen met kandidaten die hier in grote mate aan kunnen voldoen.

Programma 3: Sociale leefomgeving

Thema I: Inkomen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1 Onrechtmatig gebruik van ondersteuning in het sociaal domein voorkomen we of sporen we op en pakken we aan. Dit plan heeft betrekking op het gehele sociaal domein, dus op PW, WMO en Jeugd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. We zetten in op het verkleinen van de effecten van inkomensongelijkheid.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.b.2 In de gemeente Veenendaal hebben we meer inwoners met problematische schulden bereikt dan in het voorgaande jaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.b.3 Het traject naar een schuldenvrije toekomst (d.m.v. een schuldregeling) komt eerder tot stand dan het voorgaande jaar.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op kwaliteit, financiën en/of organisatie (MD08).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1 Gezamenlijk (gemeente, verbonden partijen en externe partijen) geven we uitvoering aan het concept IBK-SD 2024-2027. Uitvoeringsplannen worden vormgegeven en in afstemming uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.d De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de rol van inwoners en de kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.d.1 De deskundigheidsbevordering tussen uitvoerende partijen in het sociaal domein is gefaciliteerd. Daarbij zal aandacht zijn voor het toepassen van "de menselijke maat"

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: Sociaal domein - Participatie en re-integratie

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a Meer mensen vinden een plek op de arbeidsmarkt (MD05).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1 We gaan verder met de ontwikkeling van een doorlopende lijn arbeidsparticipatie. Samen met onze partners maken we het simpel om te switchen tussen dagbesteding, vrijwilligerswerk en betaald werk en tussen werk en uitkering.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het concept projectplan Simpel Switchen - Kansen voor Veenendaal wordt in het derde kwartaal van 2024 voorgelegd aan de netwerkpartners (planning was tweede kwartaal). Hierdoor ontstaat gelegenheid om aansluiting te zoeken met het landelijk programmaplan Simpel Switchen 2024-2027.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.2 We realiseren in 2024 de kwantitatieve doelstellingen m.b.t. de Participatiewet (in- en uitstroom).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Landelijke ontwikkelingen laten zien dat het aantal bijstandsgerechtigden stijgt. In de afgelopen drie maanden ligt het instroom- en uitstroomcijfer van gemeente Veenendaal iets hoger dan de ontwikkeling van het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. Het instroomcijfer is 2,3% en het uitstroomcijfer is 2,1%. Het instroomcijfer is hoger dan het uitstroomcijfer, waardoor het bijstandsbestand groeit. De bijstandsontwikkeling landelijk is 101,4% en voor Veenendaal 102,7%. De ontwikkeling van het bijstandsbestand geeft momenteel geen financiële risico's, omdat wij een voordeel hebben op het BUIG-budget. Dit voordeel neemt wel af.

Het verhoogde instroomcijfer kan verschillende oorzaken hebben: verhoogde taakstelling statushouders, verruiming van de kostendelersnorm, afzakken van de krapte op de arbeidsmarkt, faillissementen van bedrijven. Het Centraal Bureau voor de Statistiek onderschrijft de lichte stijging in werkloosheid in de loop van dit jaar. Ook de arbeidsmarktregio Foodvalley geeft aan dat de voortdurende groei van het aantal vacatures is afgezwakt. De krapte op de arbeidsmarkt is structureel. Hierdoor is instroom in de bijstand uit werk veelal kortdurend en ontstaan nieuwe kansen voor mensen die voorheen geen toegang tot werk hadden.

Wij beschikken over een breed palet aan re-integratie instrumenten om personen met een korte of lange afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen en zetten deze gericht in. Voorbeelden zijn: trainingen/begeleiding voor specifieke doelgroepen (waaronder jobcoaching), leerwerktrajecten bij lokale sociale ondernemers, productenboek bij sociaal werkbedrijf IW4, loonkostensubsidie, proefplaatsingen, aanpassingen werkplek en vakgerichte opleidingen. Daarmee proberen wij voor iedereen een passende plek op de arbeidsmarkt te vinden.

II.a.3 De samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt is versterkt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1 Inburgeraars die als nieuwe Veenendalers worden opgenomen in de samenleving, doen daadwerkelijk mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema III: Sociaal domein - WMO

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a. We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 In 2024 is de sturing en handhaving op zorgaanbieders vergroot.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.2. In 2024 implementeren we de WAMS (wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein) die per 1 juli 2024 van kracht wordt.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De WAMS is door de Tweede Kamer controversieel verklaard.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De WAMS is door de Tweede Kamer controversieel verklaard.

III.a.3. In 2024 zetten we meer in op de rechtmatige besteding van Wmo-gelden.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.4. In 2024 besteden we de woonvoorzieningen opnieuw aan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In verband met personele ontwikkelingen lopen we achter op de gewenste planning. Op dit moment wordt het startdocument opgesteld.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.5. In 2024 werken we verder aan maatregelen om grip te houden op de toestroom van schoonmaakondersteuning en bijbehorende kostenstijging.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.6. In 2024 besteden we de immateriële ondersteuning Wmo opnieuw aan

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.b Ondersteuning meer op maat voor wie dat nodig heeft.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.b.1. Er zijn innovatieve ondersteuningsmogelijkheden samen met de uitvoerende partijen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.b.2 We continueren in 2024 de zorg voor personen met verward/onbegrepen gedrag en de taken van de WvGGZ.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.c Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.c.1 Veenendalers wonen zo lang mogelijk thuis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.c.2. In 2024 leveren we een brede, integrale Visie Diversiteit en Inclusie op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het intensieve participatietraject bij het ontwikkelen van de visie vraagt meer tijd dan verwacht. De planning was om de visie voor te leggen aan de raad in het derde kwartaal van 2024, dit wordt naar verwachting het eerste kwartaal van 2025.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Vaststelling van de visie is uitgesteld naar begin 2025 in verband met het organiseren van een brede participatie, zowel binnen de organisatie als in de samenleving. In het 4e kwartaal van 2024 vinden diverse participatiebijeenkomsten plaats.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.d Inwoners willen meer voor- en met elkaar doen (MD03).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.d.1. In 2024 wordt er een regionale logeervoorziening gerealiseerd zodat mantelzorgers hun taken met beter welbevinden blijven uitvoeren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.e De gemeente neemt bij voorkeur een faciliterende rol aan om de eigen rol van inwoners en kracht van de samenleving te stimuleren (MD09).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.e.1 De stijging van het aantal maatwerkvoorzieningen is niet hoger dan de landelijke groeitrend.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De vraag naar schoonmaakondersteuning stijgt zoals verwacht in 2024 door. Sinds de eerste bestuursrapportage werd opgesteld is het aantal cliënten met 40 gestegen. Vanaf 2026 gaat de nieuwe eigen bijdrage regeling voor Wmo voorzieningen waarschijnlijk in. We verwachten dat dit de vraag naar schoonmaakondersteuning vanaf 2026 enigszins zal doen afnemen.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.f. Verder versterken opvoed- en opgroei-klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.f.1. Vroegtijdige interventies bij opvoed-, financiële, woon- en/of psychosociale gezondheidsvraagstukken, om zo problematische vraagstukken (en dus maatwerkvoorzieningen) in 2024 te voorkomen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.f.2. In 2024 stellen we een nieuw uitvoeringsplan huiselijk geweld en kindermishandeling op voor 2025 - 2029. Op basis van de regionale visie 'Voor een Veilig Thuis'.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.g Vroeger signaleren en handelen en dit dichtbij de inwoner organiseren (MD04) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.g.1. We geven uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Een groot deel van projecten binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is conform planning in uitvoering. Op het onderwerp 'ketenaanpak overgewicht en obesitas kinderen' is nog veel onduidelijkheid over de benodigde regionale en lokale structuur en bijbehorende landelijke financiering. Om deze reden is met dit project nog geen start gemaakt. Naar verwachting gaan we in de loop van 2024 wel beginnen met het inrichten van de ketenaanpak.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema IV: Sociaal domein - Jeugd

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.a Verder versterken opvoed- en opgroei klimaat (MD02).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.a.1. In 2024 werken we verder in de proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

IV.a.2. In 2024 werken we verder aan lokale maatregelen om grip te houden op de kostenontwikkeling.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

IV.a.3. In 2024 werken we verder aan het afbouwen van residentiele voorzieningen, door kleinschalige initiatieven en jongerenhuisvesting. Hiermee willen we door- en uitstroom van verblijfsvoorzieningen bevorderen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

IV.b We willen meer sturen op kwaliteit en effectiviteit van aangeboden ondersteuning (MD10).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

IV.b.1 In 2024 hebben we de gevolgen van de Hervormingsagenda voor Veenendaal inzichtelijk gemaakt en vertalen we de maatregelen die hieruit voortkomen naar lokaal en regionaal niveau.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema V: Onderwijs en ontwikkeling

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1 We geven uitvoering aan het uitvoeringsplan 2021-2024 gericht op de daling van het aantal laaggeletterde inwoners.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.2. Ieder kind met een ondersteuningsbehoefte krijgt passende ondersteuning om onderwijs te kunnen volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn met het onderwijs in gesprek over de doorvoering van het nieuwe schoolmodel, waarbij de schoolbesturen meer verantwoordelijkheden c.q. middelen moeten krijgen als het gaat om het organiseren van passende ondersteuning. De bedoeling is dat rond de zomer duidelijkheid komt over hoe dit model eruit moet gaan zien, incl. financiële consequenties.'

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Op dit moment zien we bij het CJG een grote toename in verzoeken om jeugdhulp in te zetten als dagbesteding en/of ambulante ondersteuning bij gebrek aan (passende) onderwijsplekken. Bij circa 15 kinderen wordt inmiddels (deels) jeugdhulp ingezet als vervangende oplossing voor het onderwijs om dagbesteding en/of ambulante ondersteuning te kunnen bieden aan deze kinderen. De oorzaken zijn o.a. een overheveling van taken van de samenwerkingsverbanden naar het onderwijs, wachtlijsten bij het speciaal onderwijs en een verhoogde uitval in cluster 4 onderwijs. De gemeente is samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden bezig met mogelijke oplossingsrichtingen, maar de verwachting is dat de toenemende druk op het speciaal onderwijs voorlopig zal blijven bestaan. Daarnaast onderzoeken we of we de inzet van jeugdhulp als oplossing voor onderwijsproblematiek verder af kunnen bakenen in de beleidsregels Jeugd.

V.a.3. Alle kinderen van 0-13 jaar kunnen in een IKC een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn volgen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

V.a.4. In 2024 starten de kernpartners met de IKC ontwikkeling conform de gewijzigde uitvoeringsagenda bij het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2024 zoals deze in maart 2023 is vastgesteld

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

De partijen in IKC Dragonder Zuid en IKC SO/SBO/PO zijn volop bezig met het ontwikkelen van een IKC visie. Zij hebben aangegeven langer nodig te hebben voor de ontwikkeling van een IKC visie.

IKC Erf-traject is net gestart.

V.a.5. In 2024 ontwikkelen we nieuw IKC Beleid en leggen de relatie met het nieuwe Integraal Huisvestingsplan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Zie bij inhoud.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

In het tweede kwartaal van 2024 is de kickoff van het proces naar een nieuw Integraal Huisvestings Plan (IHP) opgestart. In dit proces leggen we de verbinding met het huidige IKC beleid en bespreken we de aandachtspunten van de lopende IKC projecten. Om die reden wordt het IKC beleid in 2024 niet apart opnieuw herijkt. Afhankelijk van de resultaten en de verbindingen in het nieuwe IHP zal in 2025 hier meer duidelijkheid over komen.

V.a.6. In 2024 stellen we een nieuw beleidsplan Lokale Educatieve Agenda op.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.b Verbinding versterken als dit een positief effect heeft op de kwaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.b.1. Scholen ondersteunen bij de aanpak van coronavertragingen zoals beschreven in het Plan van aanpak NPO Veenedaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VI: Sport

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VI.a Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VI.a.1. Vaststellen van nieuw beleidskader Sport en Bewegen en uitvoeringen geven aan het beleidskader Sport en Bewegen in samenwerking met Stichting Sportservice Veenendaal en sportaanbieders.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VII: Cultuur

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VII.a. Een inclusievere samenleving (MD01).

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VII.a.1. We werken aan Verhaallijn 1: Een stabiele basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is niet gelukt om in het eerste kwartaal van 2024 een nieuw beleidsplan op de beeldende kunst op te stellen vanwege de grote druk op het dossier cultuur. In overleg met het college wordt het nieuwe beleid op de beeldende kunst in 2025 opgeleverd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.2. We werken aan Verhaallijn 2: Cultuur in de wijken.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.3. We werken aan Verhaallijn 3: Iedereen doet mee.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.4. We werken aan Verhaallijn 4: Jong geleerd, oud gedaan.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.5. We werken aan Verhaallijn 5: Het verhaal van Veenendaal.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VII.a.6. In 2024 ontwikkelen we nieuw beleid op de beeldende kunst.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is niet gelukt om in het eerste kwartaal van 2024 een nieuw beleidsplan op de beeldende kunst op te stellen vanwege de grote druk op het dossier cultuur. Dit mede door vragen vanuit de raad. Het college is voornemens dat het nieuwe beleid op de beeldende kunst in 2025 opgeleverd. (zie ook maatregel VII.a.1).

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema VIII: Welzijn

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

VIII.a Inwoners willen meer voor en met elkaar doen (MD03) .

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

VIII.a.1 Versterken van de netwerken en onderlinge samenwerking tussen organisaties in de sociale basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

VIII.a.2 In 2024 weten de vrijwilligersorganisaties elkaar te vinden via de kenniskring met als doel elkaar te informeren over hun rollen binnen de sociale basis.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

*Financiële ontwikkelingen Sociale leefomgeving
Bedragen x €1.000*

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
4.2A - Openbaar basisonderwijs	199	92	92	42
5.1A - Sportbeleid en activering	-39	-39	-39	-39
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	467	8	8	8
5.3B - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-120	0	0	0
5.6B - Media	14	0	0	0
6.2A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	45	47	47	47
6.72A - Jeugdhulp begeleiding	104	108	108	108
6.72B - Jeugdhulp behandeling	153	159	159	159
6.72C - Jeugdhulp dagbesteding	74	77	77	77
6.73A - Pleegzorg	79	83	83	83
6.73B - Gezinsgericht	41	42	42	42
6.73C - Jeugdhulp met verblijf overig	49	51	51	51
6.74A - Behandeling GGZ zonder verblijf	184	192	192	192
6.74B - Crisis/LTA/GGZ-verblijf	26	27	27	27
6.74C - Gesloten plaatsing	7	7	7	7
6.82A - Jeugdreclassering	57	60	60	60
6.82B - Jeugdreclassering	7	7	7	7
Totaal Lasten	1.346	921	921	871
Baten				
4.2A - Openbaar basisonderwijs	-53	-8	-8	-8
5.2A - Sportaccommodaties	-39	-39	-39	-39
5.3A - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-196	-1	-1	-1
6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie	-1	-1	-1	-1
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	12	12	12	12
6.72B - Jeugdhulp behandeling	0	860	860	860
Totaal Baten	-277	824	824	824
Saldo van baten en lasten	-1.623	-97	-97	-47
Totaal 2e bestuursrapportage	-1.623	-97	-97	-47

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

4.2A - Openbaar basisonderwijs (nadeel € 199.000)

Huisvestingskosten onderwijs (nadeel € 43.000)

Jaarlijks worden de belastingen en gemeentelijke heffingen doorbelast op de diverse exploitatiebudgetten. Bij het bijzonder onderwijs blijkt de raming echter al sinds 2021 te laag te zijn begroot en niet aangepast aan de werkelijke kosten. Voor 2024 wordt dit nu gecorrigeerd en wordt de raming ook structureel verhoogd met € 44.000,-. In 2024 is in het kader van het huisvestingsprogramma 2024 een aanvraag van Het Erf van € 6.000,- toegekend. Aangezien deze aanvraag betrekking heeft op huurlasten, kan dit niet worden geactiveerd en moeten de kosten in 2024 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Vastgoed bijzonder onderwijs (nadeel € 156.000)

Stichtingskostenvergoeding i.v.m. bewegingsonderwijs CLV (€ 140.000)

Bij de realisatie van de nieuwbouw van gebouw A van het CLV zijn ook middelen opgenomen voor het realiseren van 2 gymzalen. In de afspraken die met CLV zijn gemaakt over de realisatie van deze gymzalen, in het kader van het bouwheerschap, is ook een bijdrage opgenomen voor het organiseren van bewegingsonderwijs in een andere voorziening.

Uitgangspunt was destijds dat de nieuwe voorziening in 2021 gerealiseerd zou zijn. Dit is echter niet gelukt waardoor de bekostiging van deze voorziening is vervallen. In verband hiermee hebben het bevoegd gezag van het Christelijk Lyceum Veenendaal (CLV) en

gemeente Veenendaal samen gezocht naar een systematiek om te komen tot een vergoeding voor de kosten die het CLV maakt voor de huur van sportaccommodaties om daarmee te voldoen aan de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft op het gebied van het bewegingsonderwijs zoals die in de Wet is vastgelegd en in de Verordening Onderwijshuisvesting Veenendaal is uitgewerkt.

Het CLV maakt kosten voor de huur van accommodaties voor bewegingsonderwijs en ontvangt daar nu geen vergoeding voor van de gemeente Veenendaal. Deze kosten komen niet volledig voor rekening van de gemeente. Het CLV is zelf verantwoordelijk voor extra kosten doordat de school ervoor kiest om extra uren bewegingsonderwijs aan te bieden. De stichtingskostenvergoeding wordt verkregen door het 'huurbedrag commerciële exploitant' te verminderen met de klokuurvergoeding. Dat geeft voor 2022 en 2023 in totaal € 90.020 stichtingskostenvergoeding.

Voor 2024 zijn de totale huurkosten sportaccommodaties CLV nog niet bekend. Daar is nu een aanneme gedaan van ongeveer € 50.000 door de gemeente te vergoeden aan het CLV. Het voorstel is om volgens bovenstaande systematiek jaarlijks een stichtingskostenvergoeding te bepalen, tot het moment dat er een vervangende accommodatie is gerealiseerd voor het CLV. Voorgesteld wordt dan ook om vooralsnog dit bedrag voor 2025 en 2026 in de begroting op te nemen.

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (nadeel € 347.000)

Vastgoed Cultuurfabriek, Het Spectrum en Sociaal Cultureel Werk (nadeel € 7.000)

Jaarlijks worden de belastingen en gemeentelijke heffingen doorbelast op de diverse exploitatiebudgetten. De ramingen hiervoor in de gemeentelijke exploitatie zijn structureel te laag begroot.

De raming voor de belastingen en gemeentelijke heffingen op het taakveld 5.3A Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie is structureel €7.000 te laag begroot.

Vastgoed Lampegiet (nadeel € 460.000)

In 2023 bent u geïnformeerd (door middel van RIB 2023.24) over de onderhoudssituatie van het theater. Aangegeven is dat in zowel 2024 als in 2025 extra onderhoudsbudget nodig is in verband met een veilige bedrijfsvoering. Voor 2024 is dit budget in de begroting 2024 opgenomen. Voor 2025 is dit nog niet gebeurd. Aangezien de voorbereiding van de in 2025 uit te voeren werkzaamheden in het najaar van 2024 wordt gestart, stellen wij voor om het nog benodigde budget van € 460.000 via deze bestuursrapportage beschikbaar te stellen.

St. Volksuniversiteit (voordeel € 55.000)

Bij de derde bestuursrapportage 2023 zijn middelen overgeheveld naar 2024 (€55.000). Deze middelen zijn destijds overgeheveld naar 2024 om -in het geval er geen Crisisherstelfonds zou worden ingesteld- eventueel in te kunnen zetten voor compensatie voor energiekosten. Met het Crisisherstelfonds en vervolgens de Subsidieregeling eenmalige lastencompensatie zijn middelen beschikbaar gesteld, waardoor deze middelen weer terugvloeien naar de algemene middelen.

Cultuurvisie (voordeel € 65.000)

Bij de derde bestuursrapportage 2023 zijn middelen overgeheveld naar 2024 (€65.000). Deze middelen zijn destijds overgeheveld naar 2024 om -in het geval er geen Crisisherstelfonds zou worden ingesteld- eventueel in te kunnen zetten voor compensatie voor energiekosten. Met het Crisisherstelfonds en vervolgens de Subsidieregeling eenmalige lastencompensatie zijn middelen beschikbaar gesteld, waardoor deze middelen weer terugvloeien naar de algemene middelen.

Diverse taakvelden Jeugdhulp 6.72 - Pleegzorg 6.73 - GGZ 6.74 - Jeugdreclassering 6.82 Jeugd (nadeel € 825.000)

Op basis van de voortgangsrapportage van Jeugdregio FoodValley juli 2024 verwachten we dat de kosten voor Jeugdzorg ultimo 2024 € 825.000,- hoger uitkomen dan waarmee in onze begroting rekening is gehouden. Dit bedrag is gebaseerd op de werkelijke kosten over de

eerste vier maanden van 2024, en vervolgens doorgerekend voor geheel 2024. De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door de autonome groei in het aantal cliënten en een toename van de intensiteit. Deze kosten hebben een structureel karakter.

In de hervormingsagenda is opgenomen dat “onvoorziene ontwikkelingen en autonome groei, vallen onder de verantwoordelijkheid van het Rijk’. Bij navraag hoe dit moet worden geïnterpreteerd geeft de VNG aan dat “de betreffende passage is te lezen als een opdracht aan de deskundigencommissie om vanuit deze principes een uitspraak te doen”. Dit zal een zwaarwegend advies zijn. In dit advies worden ook de (autonome) kostenontwikkelingen en eventuele compensatie over de jaren 2023 en 2024 meegenomen. Dat betekent dat de deskundigencommissie volgend jaar januari een uitspraak doet, het kabinet zich er dan nog op zal gaan beraden, en evt. financiële compensatie bij de Voorjaarsnota 2025/meicirculaire 2025 van het gemeentefonds verwerkt zal worden. Iedereen (inclusief VWS) houdt er rekening mee dat er compensatie zal komen volgend voorjaar, maar de grote vraag is hoeveel. Dat weten we dus wellicht richtinggevend in januari 2025, maar pas echt zeker in mei 2025”.

Voor de jaren 2025 en verder vinden we het, gezien de afspraak vanuit de Hervormingsagenda en de reactie van de VNG, verantwoord om tegenover de structurele autonome kostenstijging van afgerond € 860.000 (€ 825.000 incl. indexering voor 2025) een inkomstenpost, zijnde de compensatie vanuit het Rijk, voor hetzelfde bedrag in de begroting op te nemen. Aangezien de besluitvorming van het Rijk over de compensatie niet eerder dan in het voorjaar van 2025 wordt verwacht, nemen we in de risicoparagraaf het mogelijk niet of niet volledig toekennen van deze compensatie als aanvullend risico bij de jeugdzorg op .

Baten

4.2A - Openbaar basisonderwijs (nadeel 53.000)

Huisvestingskosten overig onderwijs (nadeel € 8.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot.

Huisvestingskosten IKC Franse Gat (nadeel € 45.000)

Voor de begroting 2024 is € 45.070 huurinkomsten geraamd voor het IKC-Franse Gat. Het pand is echter nog niet gereed en opgeleverd waardoor voor 2024 geen huurinkomsten ontvangen worden.

5.2A - Sportaccommodaties (nadeel € 39.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot. De lagere huurinkomsten worden deels weer gecompenseerd door een lagere subsidie uitkering aan SSV in 2024 voor de sportaccommodaties.

5.3A - Cultuurpresentatie, Cultuurproductie en Cultuurparticipatie (nadeel € 196.000)

Met het vertrek van de Volksuniversiteit uit het Spectrum komen er minder huurinkomsten binnen. Gedeeltelijk zijn de leegstaande ruimtes in het onderhuurcontract met De Muzen opgenomen (zoals enkele kantoorruimtes, de Spectrumzaal en enkele praktijkruimtes). Echter is er niet meer subsidie uit de cultuurbegroting beschikbaar om de laatste ruimtes en de algemene ruimtes (verkeersruimtes) hier onder te brengen. Verkeersruimtes zullen naar verwachting ook niet verhuurd gaan worden, omdat deze enkel te gebruiken zijn als

gangen/hallen, technische ruimtes en toiletruimtes.

Daarnaast geldt dat voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal de financiële kaders worden vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot.

6.1A - Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 1.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot.

6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel € 12.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%.

Voor het taakveld 6.2B Toegang en eerstelijnsvoorzieningen betekent dit een inkomsten stijging van € 12.000.

6.72B - Jeugdhulp behandeling

We gaan er op dit moment van uit dat het Rijk de autonome kostenstijging van de jeugdhulp, zoals die in deze bestuursrapportage is opgenomen, vanaf 2025 compenseert. Hiervoor wordt structureel een inkomstenraming vanaf 2025 geraamd van afgerond € 860.000 (zijnde € 825.000 inclusief indexering voor 2025). Zie voor een nadere toelichting de eerder vermelde tekst bij 'Diverse taakvelden Jeugdhulp 6.72 - Pleegzorg 6.73 - GGZ 6.74 - Jeugdreclassering 6.82 Jeugd (nadeel € 825.000)'.

Risico's / ontwikkelingen Sociale Leefomgeving

Verbeteren infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven

Vanuit het Rijk ontvangen we een bedrag van afgerond € 243.000 aan incidentele middelen met als doel het verbeteren van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Deze incidentele middelen worden voorlopig toegevoegd aan de reserve van de GR SWZOU, waarmee we toekomstige financiële uitdagingen kunnen opvangen.

Met het raadsbesluit d.d. 20 juni 2024 heeft de raad een zienswijze gegeven over de ontwerpbegroting 2025 van de GR SWZOU. De raad gaf hierbij aan: "De ontwerpbegroting 2025 van de GR SWZOU is niet sluitend, daarnaast ontstaan er extra kosten voor de langlopende lening door de rentewijziging in 2025. De GR onttrekt middelen over de komende jaren vanuit haar bestemmingsreserve: wij vragen om een reactie te formuleren over het sluitend maken van de begroting van de GR."

In de eerstvolgende bestuursvergadering verwachten we meer duidelijkheid over hoe deze middelen worden uitgegeven in afstemming met IW4.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt en bijstandsbestand.

Een groot deel van de bijstandsgerechtigden heeft door bijvoorbeeld medische, psychische of sociale problematiek langere tijd geen mogelijkheden om uit te stromen naar werk. De arbeidsmarkt laat naast een lagere banengroei ook een toename zien van faillissementen in diverse sectoren, waaronder de detailhandel. Dit zorgt voor een licht hogere instroom in de bijstand ten opzichte van uitstroom uit de bijstand. De krapte op de arbeidsmarkt is structureel. Hierdoor is instroom in de bijstand uit werk veelal kortdurend en ontstaan nieuwe kansen voor mensen die voorheen geen toegang tot werk hadden.

Ontwikkeling BUIG-budget

Ten behoeve van de bijstandsuitkeringen ontvangen we van het Rijk het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Aangezien Veenendaal al langere tijd een zogenaamde 'voordeelgemeente' is (we ontvangen meer middelen van het Rijk dan we nodig hebben om de uitkeringen te betalen) is een deel van het BUIG budget een aantal jaren geleden structureel afgeroomd.

Inmiddels zien we dat het bijstandsbestand toeneemt en ook iets sneller groeit dan het landelijk gemiddelde. Veenendaal ontwikkelt zich met 102,75 en landelijk met 101,4%. We monitoren deze ontwikkeling de komende maanden en komen hier indien nodig bij de derde bestuursrapportage van 2024 op terug.

Hersteloperatie toeslagenaffaire

De hersteloperatie toeslagenaffaire wordt doorontwikkeld. Allereerst willen we met een lotgenotencontactgroep en de inzet van een ervaringsdeskundige een groep bereiken die zich nog niet heeft gemeld. De personele inzet hebben we hierop aangepast. Daarnaast willen we de uitvoering van de persoonlijke plannen van aanpak (de niet-materiele aanpak) gaan beleggen bij de reguliere organisatie. In het derde kwartaal van 2024 wordt duidelijk wat er nodig is voor de doorontwikkeling. Eventuele financiële consequenties worden vergoed door het Rijk.

Schuldhelpverlening

Het aantal aanmeldingen bij het Budgetloket en onze (contract-)partners stijgt. Voor de eerste helft van 2024 was deze toename 50% ten opzichte van 2021. Deze toename is in het derde kwartaal weer gedaald. Deze toename komt door de inzet van het instrument vroegsignalering en het communicatieplan schulddienstverlening 2024. Op basis van dit plan wordt regelmatig gepubliceerd via de gebruikelijke kanalen en daarnaast is de zichtbaarheid op de website verbeterd. Zodoende weten inwoners de weg naar schuldhelpverlening steeds beter te vinden.

Deze toename heeft vooralsnog geen financiële of formatieve gevolgen. De hogere werkdruk en de toename van wachtlijsten wordt opgevangen door de interne werkprocessen efficiënter te organiseren – door inzet van ICT-middelen - zonder dat de kwaliteit van dienstverlening achteruit gaat.

Verder is er recent een landelijk bestuurlijk akkoord gesloten over de basisdienstverlening schuldhelpverlening. Doel is dat het hulpaanbod toegankelijker wordt en dat iedere gemeente minimaal dezelfde basisdienstverlening aanbiedt. Het gaat in totaal om 20 elementen die ingevoerd dienen te worden. Niet alle elementen kunnen nu al geïmplementeerd worden, zoals het landelijk meldpunt. Sommige elementen, zoals het saneringskrediet en het Schuldenknooppunt, zijn al geïmplementeerd door onze gemeente. In het vierde kwartaal van 2024 wordt uitgewerkt hoe de basisdienstverlening in Veenendaal wordt geïmplementeerd. Het Rijk stelt voor de basisdienstverlening en de aanpak armoede structureel € 120.000 per jaar beschikbaar. We zetten de ene helft (€ 60.000) in voor basisdienstverlening en de andere helft voor de aanpak armoede.

Inburgering

Door een verhoogde instroom in de inburgering verwachten we tot en met 2026 hoge caseloads. We zijn bezig om de formatie hierop aan te passen. Naast een hoge instroom zijn de caseloads hoger dan vooraf ingeschat, doordat de uitstroom uit het inburgeringsproces vertraging oploopt. Dit komt door wachtlijsten bij diverse aanbieders. Om te voorkomen dat de motivatie van inburgeraars wegzakt onderzoeken we of er extra taallessen ingekocht kunnen worden. De kosten hiervan komen bovenop de kosten voor de reguliere inburgeringstrajecten. De rechtvaardiging voor deze extra kosten kan worden gevonden in een snellere en duurzamere uitstroom uit de bijstand.

In 2023 is ingezet op verbetering van het traject maatschappelijke begeleiding zoals dat lokaal door Vluchtelingenwerk wordt uitgevoerd. De eerste tekenen van verbeteringen zijn zichtbaar. We blijven dit de komende periode monitoren. Daarnaast starten we eind 2024

een pilot om te onderzoeken of de begeleiding ook anders ingericht kan worden. Er is namelijk een overlap met reguliere taken van medewerkers van onze gemeente. Bovendien bestaat het vermoeden dat een deel van de taken beter bij een professional belegd kunnen worden. De bevindingen van deze pilot worden meegenomen in de Europese aanbesteding inburgering die naar verwachting eind 2025 is afgerond.

Wmo Schoonmaakondersteuning

Het aantal cliënten Schoonmaakondersteuning blijft zoals verwacht stijgen. Het aantal cliënten is gestegen van 1560 (begin april) naar ongeveer 1600 (begin juli). Daar staat een lichte daling van het aantal cliënten begeleiding individueel licht tegenover. Vanaf 1 januari 2025 worden deze twee producten samengevoegd tot hulp bij huishouden. Voor 2024 blijft de prognose voor Schoonmaakondersteuning gelijk aan de prognose uit de eerste bestuursrapportage 2024.

Vastgoed Rembrandt College

Voor de gevel van het Rembrandt College zijn constructieve werkzaamheden noodzakelijk in verband met de veiligheid. Het schoolbestuur heeft in verband met het herstel van constructiefouten een aanvraag gedaan in het kader van het huisvestingsplan. De werkzaamheden blijken echter aanzienlijk omvangrijker dan vooraf ingeschat, de gemeente is verantwoordelijk voor de kosten van het herstel van deze constructiefout. Over de werkzaamheden vindt overleg plaats tussen het schoolbestuur en de gemeente. Het is nog niet duidelijk welke extra kosten hiermee zijn gemoeid.

Opvang Oekraïense ontheemden

De opvang van Oekraïense ontheemden in Veenendaal is verspreid over negen gemeentelijke opvanglocaties. Op dit moment worden er in totaal circa 290 personen opgevangen

verspreid over de gemeentelijke opvanglocaties en in de particuliere opvang. Recent hebben wij het pand aan de Kerkewijk 59 geopend en is daar onze negende opvanglocatie.

Op landelijk en provinciaal niveau blijven we zien dat de opvang van Oekraïense vluchtelingen onder druk staat. Zeker ook gelet op het feit dat er in de aankomende periode ook grotere opvanglocaties binnen de provincie Utrecht gaan sluiten. De richtlijn tijdelijke bescherming (RTB) is recent verlengd tot maart 2026. De financiering vanuit het Rijk van de opvang zelf voorziet in de door de gemeente gemaakte kosten van opvang, leefgeld en ambtelijke inzet.

Crisis Noodopvang Wageningse laan

Sinds augustus 2022 is er een crisisnoodopvang locatie aan de Wageningse laan 2 (het voormalig Belcompany gebouw). Voor de organisatie van deze opvanglocatie werken wij samen met de Veiligheidsregio Utrecht. De kosten die gemaakt worden voor deze crisisnoodopvang factureren wij één op één door aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Op dit moment hebben wij 236 bedden op de crisisnoodopvang.

Spreidingswet

Sinds 31 januari 2024 is de Spreidingswet van kracht. Met de Spreidingswet hebben gemeenten de taak gekregen om asielopvang binnen de gemeente te organiseren. Voor Veenendaal geldt dat wij een taakstelling hebben van 380 personen. Momenteel onderzoeken we op welke manier langjarige opvang mogelijk is in het voormalig Belcompany gebouw en daarnaast zijn we ons bewust dat daarmee nog niet voldaan wordt aan onze taakstelling vanuit de Spreidingswet. We onderzoeken op welke manier we hier mogelijk invulling aan kunnen geven

Kosten ontwikkeling jeugd

Op basis van de Voortgangsrapportage van Jeugdregio FoodValley juli 2024 verwachten we dat de kosten voor Jeugdzorg ultimo 2024 € 825.000,- hoger uitkomen dan waarmee in onze begroting rekening is gehouden. Dit bedrag is gebaseerd op de bekende kosten over de

eerste vier maanden van 2024, en vervolgens doorgerekend voor geheel 2024. De stijging in de kosten worden veroorzaakt door de autonome groei in het aantal cliënten en een toename van de intensiteit.

Per jaar neemt deze autonome groei toe met circa 8%. Deze autonome groei komt overeen met de landelijke en regionale trends. In de informatie die in de komende periode gedeeld wordt met de raad, zullen wij gedetailleerder toelichten welke trends wij zien in de diverse productgroepen.

Voor de financiële verwerking van deze structurele kostenstijging en de nadere toelichting hierop wordt verwezen naar hetgeen hierover bij de toelichting op de financiële ontwikkelingen is opgenomen.

Mogelijke incidentele teruggave over 2023

Gemeente Veenendaal betaalt maandelijks een voorschot aan het knooppunt (op basis van de verwachte kosten). Het facturatieproces over 2023 loopt nog door tot mei 2025. Medio 2025 vindt de uiteindelijke afrekening plaats en wordt duidelijk of we nog geld ontvangen en zo ja, wat de hoogte van dit bedrag zal zijn. Dit wordt dan verwerkt in de P&C cyclus.

Programma 4: Burger en Bestuur

Thema I: Dienstverlening (extern)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.a. De eerstelijns dienstverlening is klant-, service- en oplossingsgericht, waardoor er balans is tussen efficiënte inrichting en klantbeleving.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.a.1. Jaarlijks worden balie en telefonie gemeten op bereikbaarheid (telefonie, social media en website), toegankelijkheid (balie, o.a. openingstijden, werken op afspraak), middels een klanttevredenheidsonderzoek.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.2. Signalen die voortkomen uit onderzoeken of rechtstreeks van klanten oppakken om de dienstverlening blijvend te optimaliseren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

I.a.3. Innovatieve service aanbieden aan onze klanten via digitaal loket, de balie en telefonie (particulieren, bedrijven en instellingen). Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd zoals e-diensten en wet- en regelgeving op dit gebied.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Onze software-leverancier heeft het pakket eDiensten Burgerzaken op de markt gebracht. Dit ondersteunt het aanvraag- en aangifteproces, inclusief de automatische verwerking in Centric Burgerzaken, het aanmaken van een zaak in het zaakstelsel en het opslaan van documenten in het zaakstelsel. Voordeel voor de burger is dat deze zelf bijvoorbeeld verhuizingen realtime kan laten verwerken met behulp van DigiD waardoor de kans op fouten wordt verminderd, en de interne bedrijfsvoering efficiënter wordt. Het voorstel om dit pakket aan te schaffen was betrokken bij de Kadernota 2025 en is daar niet gehonoreerd.

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Het verzoek voor aanschaf van e-diensten burgerzaken is niet gehonoreerd bij de Kadernota 2025 vanwege de financiële heroverweging.

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.b. We streven naar steeds meer zelfregie voor de klant om zijn zaken met de gemeente (digitaal) zelf te kunnen regelen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.b.1. Meten van gebruik webformulieren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

I.c. We streven naar een toegankelijke communicatie richting alle inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

I.c.1. In 2024 adviseren we de organisatie over hoe taal, digitaal en proces begrijpelijk en duidelijk verder meegenomen kan worden in de bedrijfsvoering.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema II: Burger en samenwerking

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.a. Veenendaal zet zich (ook) in 2023 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.a.1. Veenendaal levert een (ambtelijke) bijdrage aan het binnen de regio invulling geven aan de Regiodeal Foodvalley.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.2. Eind 2020 is de geactualiseerde Strategische Agenda Foodvalley 2020 – 2025 vastgesteld. De komende jaren wordt in Triple Helix-verband vormgegeven aan de uitvoering van deze Strategische Agenda. Veenendaal levert hieraan zijn bijdrage.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.a.3. Als onderdeel van de gemeenschappelijke regeling geeft Veenendaal mede invulling aan de overheidsgeleding van de Triple Helix regio Foodvalley (3 O's: overheid, onderwijs, ondernemingen).

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.b Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.b.1. Veenendaal zet zich (ook) in 2024 in voor de verdere ontwikkeling van de regio Foodvalley

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

II.b.2. Veenendaal is een betrouwbare samenwerkingspartner.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

II.c. Adequate sturing en controle ten aanzien van verbonden partijen waarin de gemeente Veenendaal deelneemt.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

II.c.1. In het najaar van 2024 wordt de gemeenteraad een geactualiseerde Nota verbonden partijen ter vaststelling aangeboden

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Thema III: Veiligheid samenleving

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

III.a Inwoners en ondernemers kunnen veilig wonen, werken en leven in de stad en weten hoe ze weerbaar zijn tegen verschillende soorten criminaliteit.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

III.a.1 Realiseren van de doelstellingen en samen met ketenpartners, inwoners en ondernemers uitvoering geven aan de activiteiten gericht op met name (het voorkomen van) ondermijning, digitale veiligheid en (het voorkomen van) maatschappelijke onrust

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

III.a.2. Samen met ketenpartners acteren en inzet plegen op (acute) (zorg- en) veiligheidsissues en -casussen waarbinnen o.a. gewerkt wordt met actuele wet- en regelgeving en actuele inzichten

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Financiële ontwikkelingen Burger en bestuur
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.2 - Burgerzaken	0	-200	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0
Totaal Lasten	0	-200	0	0
Baten				
0.2 - Burgerzaken	200	0	0	0
Totaal Baten	200	0	0	0
Saldo van baten en lasten	200	200	0	0
Totaal 2e bestuursrapportage	200	200	0	0

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.2 - Burgerzaken (voordeel € 200.000 voor het jaar 2025)

In de normale cyclus stond voor het jaar 2025 de tweede kamer verkiezingen op de rol. Echter, doordat het Kabinet Rutte IV voortijdig viel, zijn deze verkiezingen vervroegd naar november 2023. Het budget voor de organisatie van een verkiezing in 2025 kan verlaagd worden met € 200.000.

Baten

0.2 - Burgerzaken (voordeel € 200.000)

Wegens de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten, zoals 10 jaar geleden is ingevoerd, vindt er dit jaar een incidentele hausse aan aanvragen plaats. We verwachten ruim een verdubbeling van de geprognostiseerde baten en stellen daarom de begroting bij met € 200.000.

Risico's / ontwikkelingen Burger en Bestuur

Interventieteam Zorg & Veiligheid

In de afgelopen jaren is de druk op het inzetten van passend maatwerk op het gebied van wonen in de meest complexe zorg- en veiligheidscausistiek van het interventieteam substantieel hard gegroeid. Ten opzichte van afgelopen jaren is er de laatste maanden weer sprake van een piek. Hierdoor zal mogelijk aan het eind van het jaar een overschrijding van het toegekende budget voor het interventieteam kunnen ontstaan. Oorzaken die hieraan ten grondslag liggen zijn (in combinatie) de overbelaste GGZ, het zo lang als mogelijk

organiseren van zorg in de eigen omgeving (thuis) en het op grote schaal sluiten van instellingen ten behoeve van complexe zorgopnames en de spanning op de woningmarkt.

Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Financiële ontwikkelingen Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.5 - Treasury	612	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	-1.222	0	0	0
Totaal Lasten	-610	0	0	0
Baten				
0.5 - Treasury	161	0	0	0
0.62 - OZB niet-woningen	-300	-300	-300	-300
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	1.109	0	0	0
Totaal Baten	970	-300	-300	-300
Saldo van baten en lasten	1.580	-300	-300	-300
Totaal 2e bestuursrapportage	1.580	-300	-300	-300

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.5 - Treasury (nadeel € 612.000)

In het eerste halfjaar zijn twee extra langlopende leningen van elk € 10 miljoen afgesloten om de (grond) exploitatie en investeringen te financieren. Ook in het vierde kwartaal zal waarschijnlijk een extra lening worden afgesloten. De rentekosten, afgerond op € 597.000, zijn verwerkt in deze bestuursrapportage.

Bij de toerekening van rente aan parkeren is het noodzakelijk om de berekening aan te passen op basis van de afspraken rondom projectfinanciering. De maximale rente die aan parkeren mag worden toegerekend, is ongeveer € 157.000 lager dan oorspronkelijk geraamd. Hierdoor ontstaat een nadeel op de post rente voor dit bedrag.

Bij de rente van derden is een voordeel ontstaan van € 122.000. In de begroting 2024 is nog gerekend met een rentevergoeding van 1%. Door het stijgen van de rente is ook de omslagrente opgelopen van 1% naar 1,5%. Deze stijging vertaalt zich in hogere opbrengst bij de verstrekte starters- en duurzaamheidsleningen.

Voor de overige kasgeldleningen (leningen met een looptijd van minder dan 1 jaar) is een nadeel ontstaan van ongeveer € 426.000, door een hoger volume en een hogere rente (4% in plaats van 3,5% op begrotingsbasis) dan geraamd. Deze kasgeldleningen zijn gebruikt voor de financiering van de (grond) exploitatie. De rentevergoeding voor de grondexploitatie is herrekend op basis van de laatste boekwaarden en rentetarieven. Dit levert een voordeel op van ongeveer € 412.000. De rentevergoeding is gestegen naar 1,35%, voornamelijk door de stijging van de korte rente.

0.8 - Overige baten en lasten (voordeel € 1.222.000)

Niet alle investeringen worden conform de planning uitgevoerd. Soms is er sprake van vertraging of de investering is pas later geheel gereedgekomen.

Omdat de afschrijving pas begint in het jaar nadat de investering gereed is gekomen (werk opgeleverd) verschuift de afschrijving dan met een jaar ten opzichte van de raming.

Per saldo is er sprake van een incidenteel voordeel van ruim € 1,2 miljoen op de afschrijvingen.

Een aanzienlijk deel van het voordeel is het gevolg van een aantal ICT projecten (automatiseringsplan 2023 en informatiseringsplan 2023) die in 2023 niet gereed zijn gemeld en nog doorlopen in 2024.

Baten

0.5 - Treasury (voordeel € 161.000)

Van de BNG Bank is de jaarrekening 2023 ontvangen. BNG Bank heeft in 2023 opnieuw een stabiele ontwikkeling doorgemaakt. Weliswaar is het resultaat wat lager dan in 2022. Toch ontvangt de gemeente een hoger dividend. Het betreft een bedrag van € 34.000 extra ten opzichte van de raming in de begroting. In verband met een borgstelling wordt een bijdrage ontvangen van € 4.000. Deze wordt in deze bestuursrapportage verwerkt.

Bij de rente(ontvangsten) van derden is een voordeel ontstaan van € 123.000. In de begroting 2024 is nog gerekend met een rentevergoeding van 1%. Door het stijgen van de rente is ook de omslagrente opgelopen van 1% naar 1,5%. Deze stijging vertaalt zich in hogere opbrengst bij de verstrekte starters- en duurzaamheidsleningen.

0.62 - OZB niet-woningen (nadeel € 300.000)

De opbrengst van OZB Niet Woningen Eigendom blijft € 300.000 achter op de begroting. Van de begroting is 93% is gerealiseerd. Ook in voorgaande jaren is deze geraamde opbrengst niet gerealiseerd. (2022 – € 130.000, in 2023 – € 330.000). De onderliggende berekening van de raming van de opbrengst OZB niet woningen is onlangs onderzocht. Vastgesteld is dat de jaarlijkse indexering in 2023 onjuist is toegepast. Vanaf 2023 is er daardoor de opbrengst OZB Niet woningen te hoog in de begroting terecht gekomen. Voor het belastingjaar 2024 is de indexering abusievelijk dubbel toegepast, 6,2% in plaats van 3,1%. Dit verklaart het verschil in 2023 en nu dus ook in 2024. Om dit verschil niet jaarlijks te laten terugkeren is het van belang voor de opbrengst in de programmabegroting 2025 juist begroot wordt.

0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds (voordeel € 1.109.000)

Op basis van de meicirculaire 2024 kan het geraamde bedrag voor de algemene uitkering in 2024 opgehoogd worden met € 1.109.000. De hogere uitkering is met name het gevolg van hogere accessen. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2024. De verwerking van de taakmutaties vanuit de meicirculaire 2024 (voor een totaalbedrag van € 1.122.000) is onderdeel van bijlage 1 Budgettaire neutrale mutaties. De structurele effecten van de meicirculaire 2024 worden verwerkt in de Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028.

Risico's / ontwikkelingen Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Onvoorzienne uitgaven

Het eerste half jaar heeft in het teken gestaan van de heroverweging, het meerjarig sluitend maken van de meerjarenbegroting 2025-2028 (kadernota 2025). Dit traject verliep in nauwe samenwerking met de Veense samenleving. Naast de interne kosten van eigen personeel, is er voor een bedrag van € 20.000 aan kosten gemaakt. Deze worden ten laste van de post onvoorzienne uitgaven gebracht.

Precariobelasting

Gedurende de corona jaren en de jaren daarna is het opleggen van precario regelmatig punt van discussie geweest. Het college heeft op 17 maart 2021 besloten een deel van de precario-terrassen van het heffingsjaar 2020, € 24.825, niet te innen. Op 8 februari 2022 heeft het college besloten om voor de aanslagen precario-terrassen 2021 een bedrag van € 35.000, - niet te heffen.

Ook de jaren hierna hebben ondernemers nog last van de corona ervaren gevolgd door sterke inflatie (stijging (loon)kosten).

Daarnaast blijkt dat de uitvoerbaarheid van onderdelen in de verordening kostentechnisch niet realiseerbaar is. Hierbij moet o.a. gedacht worden aan uitstallingen die alleen belastbaar zijn als deze daadwerkelijk buiten staan. Het controleren hiervan kost veel tijd en dus geld en staat niet in verhouding tot de opbrengsten. Mede met het verloop van kennis binnen het team belastingen, met als gevolg uitbesteding naar GBLT per 2025, heeft dit alles geleid tot het uitstellen van de precario aanslagen vanaf 2020, waarbij een openstaande vordering van € 302.197,- is ontstaan. Vanaf 2024 zal precario op een transparante, gestroomlijnde en

kostenbewuste manier worden opgelegd.
We zullen in de 3e bestuursrapportage hierover helderheid bieden.

Programma 6: Bedrijfsvoering

Thema V: Bedrijfsvoering algemeen

Wat willen we bereiken? (doelstellingen)

V.a. Grip verbeteren op rechtmatigheid van inkopen.

Wat gaan we hiervoor doen? (inspanningen/acties)

V.a.1. Implementatie/uitrol van het inkoop -en bestelsysteem binnen de organisatie.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Inhoud (indicator)

Inhoud (toelichting)

Financiële ontwikkelingen Bedrijfsvoering
Bedragen x €1.000

Feiten en ontwikkelingen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten				
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	100	0	0	0
0.4C - Overhead (interne dienstverlening)	15	30	30	30
0.4L - Overhead (P&O)	40	40	40	40
0.4Q - Overhead (Belastingen)	1.108	0	0	0
9.901 - Algemeen Directie	200	0	0	0
Totaal Lasten	1.463	70	70	70
Baten				
0.4N - Overhead (Vastgoed)	-10	-10	-10	-10
0.4Q - Overhead (Belastingen)	117	0	0	0
Totaal Baten	107	-10	-10	-10
Saldo van baten en lasten	-1.356	-80	-80	-80
Onttrekkingen				
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	1.108	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	1.108	0	0	0
Stortingen				
0.10F - Mutaties reserves Bedrijfsvoering	117	0	0	0
Totaal Stortingen	117	0	0	0
Saldo mutaties reserves	991	0	0	0
Totaal 2e bestuursrapportage	-365	-80	-80	-80

Toelichtingen financiële ontwikkelingen

Lasten

0.4 - Overhead (nadeel € 1.263.000)

ICT (nadeel € 100.000)

We zitten momenteel in een traject voor een nieuwe leverancier rondom telefonie. De kosten blijken hoger te zijn dan voorzien.

Tevens is er een toename te zien in de uitgave aan nieuwe contracten en licenties. Op dit moment is het huidige exploitatiebudget voor ICT niet meer toereikend en in de komen jaren

zal deze ontwikkeling zich voortzetten. Voorgesteld wordt het ICT-budget incidenteel met € 100.000 te verhogen.

Facilitaire dienstverlening (nadeel € 15.000)

Vanaf 1 januari 2024 is het verboden om disposables met daarin Single Use Plastic te gebruiken op de plaats van consumptie. Om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen, wordt een budget aangevraagd van € 15.000 voor 2024 en € 30.000 structureel met ingang van 2025 voor de aanschaf en het schoonmaakonderhoud van keramisch serviesgoed.

P&O (nadeel € 40.000)

Door het hoge langdurige verzuim hebben we te maken met een hogere besteding ten aanzien van spoor 2 trajecten ten behoeve van re-integratie. Dit is conform de wettelijke verplichting in het kader van de Wet verbetering Poortwachting. Om dit te bekostigen is er een extra budget nodig van € 40.000 tot en met 2026.

Belastingen (nadeel € 1.108.000)

Bij de besluitvorming rond de overgang van de belastingtaak van de gemeente naar GBLT, is besloten een eenmalig budget beschikbaar te stellen ter dekking van de voorbereidende kosten ad € 1.108.000, ten laste van de algemene reserve.

9.901 - Algemeen (nadeel € 200.000)

Als gevolg van de hausse aan aanvragen van reisdocumenten in verband met de verlenging van de geldigheidsduur, wordt er in de piekperiode extern personeel ingehuurd binnen team KCC. De extra opbrengsten (gemeentelleges) worden als dekking hiervoor ingezet. Per saldo is deze mutatie met de bijraming van de gemeentelijke leges budgettair neutraal. Zie programma 4 Burger en Bestuur taakveld 0.2 - Burgerzaken.

Baten

0.4 - Overhead (voordeel € 107.000)

Vastgoed (nadeel € 10.000)

Voorafgaand aan het opstellen van de nieuwe begroting van de gemeente Veenendaal worden de financiële kaders vastgesteld. De daadwerkelijke index voor de huuraanpassing wordt echter, zoals opgenomen in de afgesloten huurcontracten, gebaseerd op de consumenten prijsindexcijfers die maandelijks gepubliceerd worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De stijging van deze index was 0,31%. Hierdoor wordt in 2024 minder huurinkomsten ontvangen dan begroot.

Belastingen (voordeel € 117.000)

Bij de besluitvorming rond de overgang van de belastingtaak van de gemeente naar GBLT, in de raadsvergadering van 22 juni 2023, is besloten een eenmalig budget beschikbaar te stellen ter dekking van de voorbereidende kosten ad € 1.108.000, ten laste van de algemene reserve. Bij de gemeente Renswoude en Woudenberg wordt een bedrag van € 117.000, als bijdrage in de voorbereidingskosten. Deze middelen zullen in 2024 en 2025 worden aangewend.

Reservemutatie

Mutatie reserve bedrijfsvoering (onttrekking € 1.108.000 + storting € 117.000)

Zie toelichting taakveld 0.4 Overhead belastingen.

Risico's / ontwikkelingen Bedrijfsvoering

Strategische personeelsplanning (SPP)

Verschillende ontwikkelingen leiden tot een toenemende behoefte om inzicht te krijgen in de samenstelling van ons personeelsbestand in relatie tot onze taken als gemeente en de toekomstige personeelsbehoefte. Met dit inzicht kan vervolgens worden ingespeeld op ontwikkelingen en de veranderende arbeidsmarkt en ook bijvoorbeeld om eerder en anders in te spelen op intern verloop, benutten van talenten en ambities en andere invulling van

werkzaamheden en functies . Dit doen we door een adviesopdracht uit te zetten met de focus op de langere termijn. Kernvraag daarbij is het in beeld brengen van onze huidige formatie in relatie tot de taken die we doen, en vervolgens per team in beeld brengen wat we de komende jaren zowel kwalitatief als kwantitatief nodig hebben om onze werkzaamheden en opgaven te kunnen realiseren. De bevindingen worden vervolgens vergeleken met informatie uit andere gemeenten (benchmark). Mede in lijn met de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport 2024. Daaruit bleek ook dat wij een relatief lage personele bezetting hebben, nog afgezien van de ambities.

Traineeship Foodvalley

Binnen het regionaal samenwerkingsverband Foodvalley wordt een traineeprogramma ontwikkeld, waarbij in samenwerking met de Christelijke Hogeschool (CHE) een maatwerk opleidingsprogramma wordt ontworpen dat aansluit bij de eisen en wensen van de Regio Foodvalley. Het programma biedt ruimte voor 13 trainees die vanaf 1 september 2025 starten.

De kracht van het regionaal samenwerken in een traineeprogramma is dat de “vijver wordt gevuld” met professionals met gemeentelijke ervaring en kennis van de regio. Op deze manier willen we potentieel talent verder ontwikkelen, voorsorteren op de vergrijzing en inspelen op de krapte op de arbeidsmarkt. Door samen te werken wordt de investering in de begeleiding gezamenlijk gedragen en is het voor kleinere gemeenten ook haalbaar om hieraan bij te dragen. Trainees geven een andere energie en nieuwe inzichten. Bovendien gaan we onderlinge concurrentie tussen gemeenten op de arbeidsmarkt tegen. Zo helpen we elkaar in plaats van elkaar te beconcurreren.

Als gemeente Veenendaal zijn we de host van het traineeprogramma. Dit betekent dat wij zorgdragen voor ondersteuning van de projectgroep op het terrein van communicatie, werving en selectie, administratie en ICT. De uren en kosten worden verdeeld onder de deelnemende gemeenten.

Aantrekkelijk werkgeverschap

We willen ons positief onderscheiden op de arbeidsmarkt. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor toekomstig én bestaand personeel. In 2023 is hierover een adviesopdracht uitgevoerd en hieruit is gebleken dat het van belang is om onze werving- en selectieproces en de positionering op de arbeidsmarkt te verbeteren.

In de afgelopen periode hebben we hieraan invulling gegeven door onder andere een recruiter in te huren. Deze recruiter heeft zich gericht op het innemen van een steviger positie op de arbeidsmarkt, waarbij veel aandacht is geschonken aan een duurzame match en eerste contactervaring met de gemeente. Gezien de positieve ervaringen met deze werkwijze is besloten om tijdelijk een formatieplek te creëren voor de functie van recruiter. We steken in de werkwijze nadrukkelijk in op de kandidaat- en werknemerservaring en het versterken van ons netwerk in de regio en ten aanzien van scholen.

Daarnaast zijn we met diverse input van medewerkers gekomen tot een actueel werkgeversmerk. "Veenendaal werkt voor jou" is de propositie waarmee Veenendaal de veelzijdigheid en flexibiliteit van werken bij de gemeente wil laten zien. In het hart van dit idee staat dat je bij de gemeente Veenendaal niet alleen een baan vindt, maar een carrière die meegroeit met je persoonlijke levensfase en ambities. De komende tijd wordt hier verdere invulling aan gegeven.

Verzuim

Het verzuimpercentage (ZVP) bedroeg in het tweede kwartaal 2024 4,71% (7,67% in kwartaal 1). Dit is een forse afname. Dit valt te verklaren door afname van het aantal lopende dossiers en meldingen.

Ook de ziekmeldingsfrequentie is in het tweede kwartaal gedaald, van 1,06 naar 0,54. Dit cijfer ligt landelijk gemiddeld tussen de 1 en 1,5%. Een frequentie boven de 1,5 heeft aandacht.

Als we kijken naar de verzuimcijfers van de gemeente Veenendaal in vergelijking met de cijfers van het CBS van het laatste kwartaal in 2023 en eerste kwartaal 2024, dan zien we dat er binnen onze gemeente een hoge trend is, maar deze vanaf het huidige kwartaal dalende is.

Van	Vierde kwartaal 2023	Eerste kwartaal 2024
Openbaar bestuur	6,5%	6,5%
Landelijk	6,4%	5,5%

Het verzuim is daarnaast ook verdeeld in verschillende verzuimklassen: kort, middellang en lang. Als we kijken naar de verdeling in duurklasse, dan zien we dat het percentage langdurige of extra lang verzuim het grootst is: 83%. Dit betekent dat veel dossiers 43 dagen of langer duren. Hierbij richten we ons allereerst op de vitaliteit van onze medewerkers en op het sturen van kort- en middellang verzuim door de verzuimduur te verkorten en te sturen op het bieden van tijdelijk aangepast werk of vervangend werk binnen of buiten de organisatie.

Voortgang risico's

Voortgang risico's

Voor de 2e bestuursrapportage 2024 zijn de gemeentelijke risico's weer geactualiseerd. In de toelichting van tabel 2 vindt u informatie over de risico's en de voortgang van de genomen beheersmaatregelen en andere ontwikkelingen. Peildatum van deze risico's is maandag 2 september 2024. (inclusief saldo 2e bestuursrapportage 2024)

De omvang van een risico wordt berekend op basis van:

1. Kans
2. Gevolg

Tabel 1				
Kans		Score kans	Gevolg	Score Gevolg
> 10 jaar	10%	1	X < € 50.000	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	€ 50.000 < x < € 200.000	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	€ 200.000 < x < € 500.000	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	€ 500.000 < x < € 1.000.000	4
X < 1 jaar	90%	5	X > 1.000.000	5

De risicoscore wordt als volgt berekend:

Een risico dat zich 1 maal in de 3 jaar kan voordoen met een gevolg van € 250.000 krijgt voor kans een 3 en voor gevolg een 3 en scoort dus $3 \times 3 = 9$.

Een risico dat zich 1 maal in de 2 jaar kan voordoen met een gevolg van € 600.000 krijgt voor kans een 4 en voor gevolg een 4 en scoort dus $4 \times 4 = 16$.

In de hiernavolgende tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gemeentelijke risico's. Het betreft de 10 grootste risico's. De risico's zijn extern van karakter. Het betreft een totaalbedrag van € 11,2 miljoen aan incidentele risico's. De structurele risico's bedragen € 1,6 miljoen.

Tabel 2: Top 10 risico's (in miljoenen euro's)				
Omschrijving risico (omschrijving beheersmaatregel)	Effect	Kans	BSc	NSc
1. Onvoldoende beschikking over kwalitatief en kwantitatief personeel door een moeilijke arbeidsmarkt. (Strategische personeelsplanning – Monitoring budget loonkosten – werving op basis van toekomstige talenten).	€ 2,5 (i)	90%	25	25
2. Door onzekerheden op politiek terrein en economische ontwikkelingen kan de algemene uitkering afwijken van de raming. Ook kan de groei van het aantal inwoners en andere indicatoren zorgen voor een beperkte afwijking van de raming. Op grond hiervan wordt rekening gehouden met mogelijke mee/ tegenvallers van de algemene uitkering.	€ 1,5 (i)	50%	15	15
3. De BUIG-uitkering van het rijk neemt af of de uitkeringslasten stijgen door een toename van het aantal cliënten. Daarnaast een nadelige modelaanpassing ook voor een tegenvaller zorgen. (De inzet van re-integratie- en poortwachters-instrumenten waardoor het aantal cliënten wordt beperkt).	€ 0,8 (s)	70%	20	16
4. Hogere kosten Jeugdzorg (2 maandelijks monitor)	€ 0,8 (s)	70%	16	16
5. Financiële tegenvallers bij gemeenschappelijke regelingen. (Nauwgezet volgen ontwikkelingen gemeenschappelijke regelingen en bijsturen waar mogelijk).	€ 1,0 (i)	70%	16	12
6. De prijs van aardgas c.q. LNG kan door internationale ontwikkelingen behoorlijk schommelen. De energierekening van de gemeente en aan de gemeente gelieerde organisaties kan hierdoor stevig oplopen (vaste contracten, energiebesparing en verduurzaming).	€ 1,2 (i)	50%	20	15
7. De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject met meerdere risico's, zoals: leges derving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de kosten, software aanpassingen en nieuwe juridische procedures.	€ 1,0 (i)	50%	12	12
8. Bij de toepassing van de belasting-wetgeving (BTW, BCF, Loonheffing (met name WKR) etc.) kunnen verschillen van inzicht en/of interpretatie ontstaan, of kunnen de regels onjuist worden toegepast. Dit kan leiden tot een naheffing van de zijde van de fiscus. (Ondersteuning via Fiscalade).	€ 0,9 (i)	50%	12	12
9. Aantrekken van leningen wordt als gevolg van de stijging van de rente boven de 3,5 % duurder dan geraamd in de begroting (Anticiperen op rentestijging – kasgeldfinanciering toepassen).	€ 2,5 (i)	30%	10	10
10. De verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO blijft achter bij de prognose doordat de ACM een bovengrens vaststelt ten aanzien van het maximale resultaat over de investeringen en de consument meer inzet op energiebesparing (overleg met de ACM en hogere energie-efficiënte energie-installatie).	€ 0,6 (i)	50%	12	12

Als we deze tabel vergelijken met de tabel in de eerste berap 2024, valt op dat het risico van de BUIG-uitkering is gewijzigd van incidenteel naar structureel, met een bedrag van € 0,8 miljoen. Bij de update van het risico is gebleken dat er meer tijd nodig is dan één jaar om eventuele beleidswijzigingen te kunnen doorvoeren. De reden hiervoor is dat een wijziging niet opgevangen kan worden binnen 1 jaar maar dat hier meerdere jaren voor nodig zijn. Daarnaast kunnen er door het Ministerie ook modelmatige aanpassingen worden doorgevoerd die veel tijd vergen. In die zin is het zorgvuldiger om van een structureel risico uit te gaan. Te meer ook omdat de maatregelen van het rijk zich snel achter elkaar kunnen opvolgen.

Verder is opnieuw bezien welke risico's we lopen in fiscale zin. Hiervoor is het bureau Fiscaliade in de arm genomen. Uit de eerste bevindingen blijkt dat de risico's bij de vennootschapsbelasting lager zijn dan oorspronkelijk gedacht. De risico's bij de BTW en de Werkkosten regeling zijn hoger dan eerder gedacht. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de gemeentelijke risico-inventarisatie en de top tien risico's.

Daarnaast is het risico van een rentestijging bij het aantrekken van nieuwe leningen aangepast. De vooruitzichten op een mogelijke rentestijging zijn een stuk lager dan een aantal maanden geleden. Daarom is de kans dat een rentestijging zich voordoet verlaagd van 50% naar 30%. Als gevolg hiervan staat dit risico nu op nummer 9 in plaats van nummer 2. De andere risico's schuiven hierdoor vanzelfsprekend een plaats op naar omhoog.

Voor de nieuwbouw van het theater zal een risico-inventarisatie worden gemaakt. Zodra de rapportage hierover beschikbaar is wordt bezien of het nodig is hierover te rapporteren in de top 10 gemeentelijke risico's.

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt voor het belangrijkste deel gevoed door de algemene reserve met een bedrag van € 28,7 miljoen (incidenteel). Ook de onbenutte belastingcapaciteit is met € 8 miljoen (structureel, was 7, 1 miljoen bij 1e berap) een belangrijke bron voor de weerstandscapaciteit. De onbenutte belastingcapaciteit is in de afgelopen periode geactualiseerd op basis van de info uit de mei circulaire, de toename van het aantal woningen en de verhoging van de OZB met € 1,65 miljoen uit de kadernota 2025.

De gemeentelijke weerstandscapaciteit bedraagt totaal € 36,8 miljoen.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene Reserve (incl resultaat 2e berap)	28.700.000
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	8.000.000
Onvoorzien	105.000
Totaal	36.805.000

Op zich is er een goede verhouding tussen structurele risico's (€ 1,6 miljoen) en structurele weerstandscapaciteit (€ 8 miljoen). Ook de verhouding incidentele risico's (€ 11,2 miljoen) en incidentele weerstandscapaciteit (€ 28,8 miljoen) is goed op orde.

De ratio bedraagt nu op basis van een voorlopige berekening 3,1 (3,4 bij de 1e Berap 2024). Deze ratio is dan gebaseerd op een weerstandscapaciteit van € 36,8 miljoen en een risicobedrag van € 11,8 miljoen bij een zekerheid van 90% (volgens de bestaande gemeentelijke risicomanagement methode). De daling van de ratio wordt vooral veroorzaakt door een lagere stand van de algemene reserve. De stand is nu € 28,7 miljoen en was € 34,9 miljoen bij de eerste berap.

In de termen van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement is de waardering gelijk gebleven met de classificatie 'goed'. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement geeft aan het cijfer 3,1 de classificatie 'goed' (> 2,0 = goed). Dit was ook goed in de begroting 2024.

Bijlagen

Bijlage 1: Budgettaire neutrale mutaties
Bedragen x €1.000

BN Mutaties	Raming 2024 budgetneutraal	Raming 2025 budgetneutraal	Raming 2026 budgetneutraal	Raming 2027 budgetneutraal
Lasten				
0.2 - Burgerzaken	-5	-5	-5	-5
0.3A - Beheer overige gebouwen en gronden	-63	0	0	0
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	-26	-27	-27	-27
0.4L - Overhead (P&O)	7	8	8	8
0.5 - Treasury	1.119	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	-103	0	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	1.748	0	0	0
1.2 - Openbare orde en veiligheid	-25	-26	-26	-26
6.1F - Samenkracht en burgerparticipatie	10	0	0	0
6.1G - Samenkracht en burgerparticipatie	-85	0	0	0
6.2B - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	63	0	0	0
6.3A - Inkomensregelingen	53	0	0	0
6.3B - Inkomensregelingen	-302	0	0	0
6.4 - WSW en beschut werk	1.015	0	0	0
6.5D - Arbeidsparticipatie	1.030	0	0	0
6.6A - Maatwerk-voorzieningen (WMO)	15	0	0	0
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	195	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	50	0	0	0
6.72B - Jeugdhulp behandeling	-112	0	0	0
6.81B - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0
6.82A - Jeugdreclassering	127	0	0	0
7.1A - Volksgezondheid	0	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	0	0	1.000	1.000
8.1A - Ruimtelijke Ordening	25	26	26	26
9.904 - Algemeen Administratie & advies	135	0	0	0
9.908 - Algemeen P&O	33	364	978	654
9.912 - Algemeen KCC	5	5	5	5
Totaal Lasten	4.909	345	1.959	1.635
Baten				
0.4A - Overhead (interne dienstverlening)	-26	-27	-27	-27
0.4O - Overhead (Strategie)	-45	-46	-46	-46
0.4R - Overhead (E&W)	45	46	46	46
0.5 - Treasury	1.119	0	0	0
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	1.122	0	0	0
1.1A - Crisisbeheersing en Brandweer	1.748	0	0	0
6.3B - Inkomensregelingen	-369	0	0	0
6.5D - Arbeidsparticipatie	1.030	0	0	0
6.71A - Hulp bij het huishouden (WMO)	195	0	0	0
6.71D - Overige maatwerkarrangementen (WMO)	50	0	0	0
7.4D - Milieubeheer	0	0	1.000	1.000
8.3B - Wonen en bouwen	0	0	0	0
9.908 - Algemeen P&O	39	372	986	662
Totaal Baten	4.909	345	1.959	1.635
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

Bijlage 2: Overzicht structurele mutaties
Bedragen x €1.000

Exploitatie	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten			
1 Fysieke Leefomgeving	18	18	18
3 Sociale Leefomgeving	921	921	871
4 Burger en Bestuur	-200	0	0
6 Bedrijfsvoering	70	70	70
Totaal Lasten	809	1.009	959
Baten			
1 Fysieke Leefomgeving	-14	-14	-14
3 Sociale Leefomgeving	824	824	824
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-300	-300	-300
6 Bedrijfsvoering	-10	-10	-10
Totaal Baten	500	500	500
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-309	-509	-459
Gerealiseerd resultaat	-309	-509	-459